

past. Bile su to one teške kante, koje je ona danomice morala nositi u grad, da bi otac mogao brojiti novac dobiven i za vodu, koju je ulijevao u mlijeko, da to čak ni Mara nije vidjela.

Maru nije više nitko mogao spasiti. Umrla je od tuberkuloze, ali Ivo, kojeg je pekla savjest, zarekao se, da će svim silama poraditi oko otvaranja sabirališta za mlijeko u selu, pa makar bio jedini proizvođač, koji će ga donositi.

No nije bilo tako. Marko ga je u njegovu nastojanju pomagao, a s njim i mnogi u selu. Mnogi su bili poučeni sudbinom kantarice Mare i jedva su dočekali, da se riješe neprilika, koje donosi kantarenje.

U selu je gotovo sasvim nestalo kantara, ali je priča o kantarici Mari ostala kao opomena svima onima, koji misle, da je kantarenje korisnije i unosnije.

F. Š.

ZANIMLJIVOSTI

Finska: Poljoprivreda u Finskoj je ljeti prošle godine pretrpjela štete zbog suše. To je imalo za posljedicu da se je smanjila proizvodnja mlijeka, a to se pak više odrazilo kod proizvodnje maslaca nego sira. Već više godina Finska nastoji, da što više poveća izvoz sira. Švicarski stručnjaci, koji su kratko vrijeme boravili u Finskoj, čudili su se, kako je izvanredno napredovala izrada ementalca za izvoz. Da ti napori nisu bili uzaludni, vidi se iz ovih izvoznih brojakata:

Godina	Izvoz sira
1938.	6.560 q
1952.	95.220 „
1953.	107.960 „
1954.	111.810 „
1955. (prvo polug.)	60.930 „

(Schw. Z. f. M. 1956./3)

Zapadna Njemačka: Najbolja krava — Radna zajednica zapadnonjemačkih uzgajaja goveda objavila je, da je u prošlogodišnjoj kontroli bila najproduktivnija krava »Karin« od šest godina, vlasništvo seljaka Eilert Bahlsen u Werdumu (Istočnoj Friziji). Dala je 11.067 kg mlijeka s prosječno 4,02% masti.

Proizvodnja jaja u Zap. Njemačkoj, Holandiji i Danskoj po mjesecima u postocima od ukupne proizvodnje i cijene

	Zap. Njem.	Holandija	Danska	Cijena jajeta u prahu u Zap. Njem.
Siječanj	5,7	8,4	9,9	17.—
Veljača	7,4	7,3	8,8	16.—
Ožujak	11,9	9,0	8,9	15.—
Travanj	13,1	8,6	8,9	15.—
Svibanj	12,6	8,3	9,1	15.—
Lipanj	11,0	7,2	7,5	15.—
Srpanj	9,9	7,1	6,7	17.—
Kolovoz	8,7	7,7	6,6	19.—
Rujan	6,5	8,7	6,6	19.—
Listopad	4,1	9,3	6,7	20.—
Studeni	4,0	9,0	9,6	22.—
Prosinac	5,1	9,4	10,7	20.—
Prosječno:	8,3	8,3	8,3	

Po dru Händleru mjesečna proizvodnja jaja u Holandiji i Danskoj je jednakomjerna nego u Zap. Njemačkoj, jer se u spomenutim zemljama drži više kokoši starih jednu godinu (u Njemačkoj 40,6%, a u Holandiji 70,8%).

(Deutsche Geflügelzucht 16/VII-1955)

SPECIJALNA RADIONA ZA POPRAVAK MLJEKARSKIH STROJEVA — Zagreb, Krašova br. 28

preuzima na popravak sve vrste separatora, izrađuje sve doknadne dijelove, kao tanjuriće, federe, zupčanike i. t. d.

Mlijeko od raznih životinja. U ljudskoj prehrani najvažniju ulogu ima kravljje, a zatim ovčje i kozje mlijeko. Kad se govori o mlijeku, obično se kod nas, a i u neko 20 zemalja, koje najviše proizvode mlijeko, misli na kravljje mlijeko. Oko 10% ukupne proizvodnje mlijeka otpada na mlijeko od ostalih životinja.

Bivolica proizvodi manje mlijeka nego krava. Za nju je izvanredno veliki godišnji iznos od 4.500 kg mlijeka. Ono se odlikuje velikim procentom masti. 9% masti u mlijeku nije ništa neobično. 1/2 lit mlijeka od bivolice ima istu kalorijsku vrijednost kao 1 1/2 lit kravljeg mlijeka. Mlijeko od bivolice troši se najviše u Aziji, osobito u Indiji i Pakistanu, a zatim u Africi, Srednjem Istoku, a malo u Europi. Mlijeko se troši u svježem stanju ili kao »Khoa«, jedna vrst mlijeka u prahu, koje se pravi od sirovog mlijeka. Od njega se pravi maslac i jogurt.

U gorovitim područjima centralne Azije troši se i mlijeko od yaka. On se tamo udomaćio i prilagodio tamošnjoj hladnoj klimi. Dobro iskorisćuje hranu čak i u visokim planinama. On daje otprilike 1 1/2

lit mlijeka na dan u vrijeme laktacije, koja ne traje dulje od 5 mj. Mlijeko sadrži razmjerno mnogo masti.

Yakov križanac pšenice živi također u Centralnoj Aziji. Laktacija mu traje šest mjeseci i može dati 3 kg mlijeka na dan.

I deva u pustinjama daje isto tako mlijeko. Ono sadrži prosječno 87,13% vode i 12,7% suhih tvari. Od toga 2,8% masti, 5,39% šećera, 3,87% bjelanjčevine i 0,74% pepela.

Na krajnjem sjeveru troše mlijeko od jelena. Ono se odlikuje velikom količinom suhe tvari 38%, a od toga ima 23,64% masti, 2,50% šećera, 10,44 bjelanjčevine i 1,42% pepela.

Kobilje mlijeko prigodice troše nomadi. Ima malo suhih tvari 9,22%, a od toga masti 1,21%, 5,67% šećera, 1,99% bjelanjčevine i 0,35% pepela.

Mlijeko od majmunice među ostalim služi za prehranu djece i bolesnika, naročito u području Navanagar i Indije, gdje ima mnogo majmuna, povremeno prodaje se mlijeko na malo i u trgovini.

(Schw. Zentralblatt für Milchwirtschaft 1955/52 — 1956/3)

»UČILA«

PODUZEĆE ZA IZRADU UČILA I LABORATORIJSKIH STAKLENIH APARATA,

Z A G R E B — Radnička cesta 21 — Telefon: 25.234 i 35.037

N U D I

SVIM MLJEKARSKIM PODUZEĆIMA

I MLJEKARSKIM ZADRUGAMA:

BUTIROMETRE za mlijeko po Gerberu

RAZNE PIPETE

ROEHRIGOVE CIJEVI za ekstrakciju

KIPP APARAT - AUTOMATSKE PIPETE za amyl alkohol

ERLENMEYER TIKVICE razne veličine

GRADUIRANE MENZURE do 2000 cm

BACTO I KEMIJSKE EPROVETE svih dimenzija

TOPLOMJERE sobne, prozorske, industrijske, za sirenje i mliječarske

PIKNOMETRE razne veličine

KJELDAHL TIKVICE

NAMJERAVAMO PRISTUPITI IZRADI: mješalica za mlijeko, centrifuga za ispitivanje masti (ručni pogon), aparata za mućkanje butirometra, stativa za laktodenzimetar sa cilindrom i »pištolja« za crvenu lužnatu probu.

Javite nam potrebe.

Naručenu robu šaljemo odmah i jamčimo za kvalitetu.